

Пахомов Ілля,

Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти», (м. Біла Церква)

МОЖЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ

Аналіз вітчизняних та зарубіжних досліджень щодо професійного становлення особистості (Т. Березнюк, І. Зошій, В. Кулішов, І. Матійків, Н. Панчук, Н. Шетеля, С. Шевчук та інші) свідчить, що цей процес повинен постійно коригуватися відповідно до вимог ринку праці. Якщо здобута професія чи спеціальність не є актуальною на ринку праці, професійного становлення особистості не відбудеться. Тому метою нашого дослідження є аналіз можливостей професійного становлення працівника відповідно до вимог ринку праці м. Біла Церква (Київська область).

Біла Церква має значні можливості для професійного становлення особистості, бо є найбільшим містом у Київській області, значним економічним, культурним та освітнім центром Київщини, розташованим за 80 км на південь від Києва. Близькість до Києва, зручне транспортне сполучення, розвинута соціально-економічна інфраструктура в поєднанні з природними умовами надають місту значної інвестиційної та туристичної привабливості.

Населення міста складає понад 200 тис. осіб, з них більшість (60%) – працездатного віку, які потребують професійної самореалізації. Її вони можуть здійснити на одному з підприємств, організацій та установ міста різної форми власності. Так, у місті є близько 2 тис. малих підприємств, на яких працюють 24 тис. осіб (20% осіб працездатного віку) та понад 10 тис. підприємців фізичних осіб (8% осіб працездатного віку).

Також професійне становлення особистості може здійснюватися на одному з великих підприємств міста: ПрАТ «Росава», ТОВ «Інтер-ГТВ», ТОВ «Білоцерківський завод Трібо», ПАТ «Білоцерківський завод залізобетонних конструкцій», ТОВ «Білоцерківський домобудівельний комбінат», КП «Білоцерківбуд», ТОВ «Валтекс», ТОВ НВП «БілоцерківМАЗ», ДП «Білоцерківський завод Еталон», ПАТ НВФ «Ферокерам», ТОВ «СП Укрінтерм», ТОВ «Завод пакувального обладнання Термо-Пак», ТДВ «Білоцерківський кар'єр», ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», ТОВ «Біофарма», ТОВ «Маревен Фуд Європа», ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат», ПАТ «Білоцерківський консервний завод», ДП ПАТ «Білоцерківський хлібокомбінат», КП «Білоцерківхлібопродукт», ПАТ «Білоцерківський вантажний авіаційний комплекс (КП БВАК)».

Крім промислових підприємств, можливості професійної самореалізації є і у державних організаціях та установах різних відомств: органах державної влади та місцевого самоврядування, установах Міністерства оборони України (насамперед у військових частинах), Міністерства юстиції України (управлінні юстиції, РАГСі, виправній колонії та органі пробації), Міністерства внутрішніх справ (органах поліції), Міністерства освіти та науки (25 закладах загальної середньої, 46 – дошкільної, 5 – позашкільної, 6 – вищої, 6 – фахової передвищої та 5 – професійної (професійно-технічної) освіти), Міністерства охорони здоров'я (12 закладах охорони здоров'я), інших міністерств та відомств. Цікаво, що багато органів та установ обласного підпорядкування розташовані саме у Білій Церкві, що дозволяє ставити питання щодо надання місту статусу адміністративного центру Київської області.

Звичайно, така кількість роботодавців створює значну кількість вакансій, на які варто орієнтуватися, обираючи власний шлях професійного розвитку. Згідно інформації Білоцерківської філії Київського обласного центру станом на 01.09.2023 року роботодавці Білої Церкви проінформували центр зайнятості про

наявність 488 вакансій, що становить лише 4% від загальної кількості вакансій по Київській області.

У структурі вакансій за видами економічної діяльності майже третина їх (28%) пропонувалася на підприємствах промисловості, значна частина – у системі охорони здоров'я (12%), торгівлі (8%) та на транспорті (6%). Незначна частина (3%) вакансій – у сфері державного управління.

У професійному розрізі найбільше вакансій пропонувалося для робітників з обслуговування та експлуатації устаткування та машин (13%): швачка (6%), верстатник (4%), оператор (2%), машиніст важкої техніки (1%).

Значна частка вакансій належать до сфери охорони здоров'я (12%): лікарі (7%), реабілітологи (2%), медсестри (3%). Також багато вакансій пропонувалося для кваліфікованих робітників з інструментом (11%): електрик (4%), автослюсар (3%), слюсар-інструментальник (2%), токар (2%).

Деяку частку вакансій пропонували для працівників сфери торгівлі та послуг (6%): продавець (4%), вантажник (2%); працівників автотранспорту: водій (6%); працівників пенітенціарної служби: молодший інспектор відділів нагляду та охорони виправної колонії (3%); інженер (2%); кухар (2%). Інші вакансій займали менше 1% від загальної кількості вакансій по місту.

Таким чином, найбільше перспектив отримати роботу є у сфері промисловості, охорони здоров'я, торгівлі та транспорту. Здобути професії та спеціальності, які користуються попитом на ринку праці міста, можна у численних закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти.

Так, у 5 закладах професійної (професійно-технічної) освіти міста здобувачі можуть здобути наступні професії, які допоможуть досягти професійного розвитку у сфері промислового виробництва (верстатник, електрик, токар, верстатник широкого профілю, електрогазозварник, фрезерувальник, машиніст важкої техніки), будівництва (маляр, штукатур,

столяр, муляр, плиточник) та сфері обслуговування (кухар, кондитер, офіціант, бармен, радіомеханік, автоелектрик, слюсар-електрик, автослюсар, водій).

У 6 закладах фахової передвищої освіти міста бажаючі також можуть здобути професії та спеціальності, які мають відношення до промисловості (технолог легкої промисловості, технолог м'ясо-молочного виробництва, електроенергетик, слюсар-ремонтник, зварювальник, оператор холодильно-компресорних установок), сфери обслуговування (поліграфіст, перукар, кравець, швачка, манікюрник, електромонтер, бухгалтер, автослюсар), сфери охорони здоров'я (медсестра, фельдшер, акушер, зубний технік, молодший ветеринар), сфери освіти (вчитель начальних класів, вихователь закладу дошкільної освіти, викладач образотворчого мистецтва, соціальний працівник).

Значні можливості для професійного розвитку отримають і здобувачі вищої освіти. Її можна здобути у 6 закладах вищої освіти міста за спеціальностями: викладач закладу вищої освіти, психолог, менеджер, бібліотекар, архіваріус, юрист, економіст, страховий агент, соціальний працівник, аудитор, агроном, спеціаліст з садово-паркового та лісового господарства, геодезист та землевпорядник, ветеринарний лікар, електроенергетик, технолог харчового виробництва, еколог, гідробіолог, філолог, біотехнолог, маркетолог, ресторатор-готельєр.

Таким чином, у місті Біла Церква створені значні можливості для професійного розвитку особистості, який може відбуватися у численних державних, комунальних та приватних підприємствах, організаціях та установах різної форми власності, які пропонують бажаючим близько 0,5 тис. вакансій. Здобути професії та спеціальності, які користуються попитом на ринку праці міста, можна у численних закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти.